

DISCURSUS VI.

QUALITER NOMEN PARADISI, BONO LATRONI PROMISSI, INTELLIGENDUM SIT; ET QUID IDEM LATRO PRO EODEM PARADISO OBTINENDO EX SUA QUOQUE PARTE CONTRIBUERIT, DECLARATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Bonus latro multo plus obtinuit, quam petierat. — 2. Christus excessive liberalis et in præmiandis animabus penitentibus. Latro felicissimus, sero veniens primus omnium accipit mercem. — 3. Indagatur quid per promissum intelligatur. Per paradisum intelligitur vita beatifica. — 4. Quare Christus non dixerit; Hodie mecum erit in regno meo. — 5. Impletur in assumptione boni latronis figura V. T. de Jehu et Jonadab. — 6. A 1 acquirendum regnum celorum sufficit cor contritum. . . . . Pag. 466

DISCURSUS VII.

CHRISTUS BONO LATRONI LONGE PLURA DEDIT, QUAM IPSE POSTULAVIT. IDQUE IN VIRTUTE MULTORUM MERITORUM SUORUM, QUÆ TUNC SIBI ACQUISIVIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus bono latroni plura et cito dedit quam postulavit. — 2. Licet Christus Matrem suam afflictissimam juxta crucem videret stantem prius tamen consolatus fuit latronem. Deus semper plus tribuit, quam patetur. — 3. Adducuntur rationes quare Christus bono latroni beatitudinem æternam adhuc viventi promiserit. B. V. bono latroni a Filio suo impetravit peccatorum remissionem et celestes benedictiones. Bonus latro celum non rapuit, sed aliqua ex parte promeruit. — 4. Judæi Christum inter latrones crucifigentes traducere conabantur tanquam omnino facinorosum. — 5. Figura Berzellai impleta fuit in bono latrone. 469

DISCURSUS VIII.

NONNULLA TANGUNTUR MYSTERIA, OB QUÆ FILIUS DEI BEATAM VIRGINEM MARIAM, NON MATREM, SED MULIEREM NUNCUPARIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Joannes meminit recommendationi Joannis ad matrem et matris ad S. Joannem. — 2. Quare Christus dixerit mulier et non mater. — 3. Alia ejusdem ratio. — 4. Christus B. V. cum altissimo mysterio non virginem, sed appellavit mulierem. — Alia ratio cur illam non matrem sed mulierem appellari. — 6. Christus B. V. non vocavit matrem ne per teneritudinem hujus nominis dolor ejus augeretur. — 7. Per hoc nomen mulier B. V. omnium fidelium constituta fuit mater. — 8. S. Joannes datur B. V. in filium pro filio Dei. — 9. S. Joannes typum gerens Eccl. commendatur B. V. 472

DISCURSUS IX.

DE MYSTERIIS TENEBRARUM, ET SOLIS IN PASSIONE CHRISTI OBSCURATI, DISSESTITUR

IDEA SERMONIS. — 1. Discurrunt de tempore crucifixionis Christi, quæ fuit bifaria, una linguis Judæorum

altera manibus lictorum. — 2. Christus hominem eadem die ac hora hominem redemit qua primus homo peccaverat. Tenebrae factæ tempore passionis Christi fuerunt supernaturales. — 3. Obscuritas tenebrarum illarum fuit universalis per totum mundum. — 4. Allegantur oracula Prophetarum de tenebris illis. — 6. Obtenebratio solis designabat excacationem Judæorum. — 7. Omnes creature insensibiles commotione sua protestatae fuerunt se de Christi morte esse innocentes. — 8. Adducuntur alia variae rationes contemplativorum circa tenebras illas. — 9. Quare tenebrae illa tantum duravint tribus horis. 473

DISCURSUS X.

RATIONES EXAMINANTUR, OB QUAS REDEMPTOR IN CRUCE ALTA VOCE CLAMARIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Eruitur mysterium clamoris Christi, facti circa horam nonam. Christus, quantumvis clamavit tamen voce magna. — 2. Christus magno suo clamore insinuavit acerbitatem dolorum suorum. — 3. Quare Christus moriens magna voce clamaverit. — 4. Hic Christi clamor sonoram addidit resonantiam vocis Apostolorum in conversione infidelium. Christus in hoc clamore assimilatur parturienti. — 5. Vox clamoris Christi penetravit usque ad ipsum infernum. — 6. Christi clamor fuit rugitus leonis. — 7. Christus suo clamare docuit tam in hora mortis quam aliis periculis fortiter ad Deum clamandum esse. 479

DISCURSUS XI

DERELICTIO, DE QUA CHRISTUS IN CRUCE LAMENTATUS FUIT, IN EO PRÆCIPUE CONSISTEBAT, QUOD IN PAS- SIONE SUA OMNI DESTITUTUS ESSET CONSOLATIONE.

IDEA SERMONIS. — 1-2. Adducuntur variae rationes quare Christus voce magna conquestus fuerit de sua derelictione. — 3. Christus suo clamore voluit declarare naturale suum desiderium. — 4. Divinitas sensibilem partem humanitatis dereliquit in puris naturalibus. Eruitur sensus litteralis hujus derelictionis. Modus quo humanitas Christi a Deo derelicta fuit declaratur apta similitudine. Christus in cruce ita passus fuit, ac si esset peccator. — 5. Figura duorum hircorum, applicatur Christo patienti. — 6. Mellis oblatio in Domini sacrificio prohibita, figuravit illam Christi derelictionem. 483

DISCURSUS XII.

ALIA INSINUANTUR MYSTERIA, OB QUÆ CHRISTUS SE DERELICTUM ESSE, QUERULA EST VOCE PROTESTATUS.

IDEA SERMONIS. — 1. Discutitur ulterius quare Christus conqueratur se derelictum a Deo in suis cruciatiibus. — 2. Christus ab omnibus suis in passione derelictus fuit. — 3. Christus illis verbis ostendit naturale desiderium diutius vivendi. Christus in hac querela derelictionis, tanquam caput, agit causam corporis sui omnium nimirum fidelium. — 5. Loquitur Christus in illis verbis, ut homo ostendens fragilitatem corporis. Deus hominem non derelinquit nisi prius ab illo derelinquatur. 485

INDEX CONCIONATORIUS.

XXII

DISCURSUS XIII.

ALIA INSINUANTUR RATIONES ET MYSTERIA, OB QUÆ CHRISTUS SE DERELICTUM FUSSSE CONQUES- TUS FUIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Querela illa Christi procedebat a nostra humana fragilitate. — 2. Adducuntur pia rationes derelictionis Christi. — 3. Examinatur ratio quare Christus tam tarde, nimis cum jam tribus horis in cruce pependisset hoc lamentum ediderit. Quare Christus conquestus fuerit de Patre et non de crucifixibus. — 4. Adducitur et refellitur objectio Arianorum de Christi lamentatione. — 5. Alind mysterium alti istius clamoris. — 6. Quare Christus conquestus fuit per modum interrogacionis. Christus sua lamentatione ostendit nullam sibi inhasse mortis causam sibi propriam. Aliqui volunt Christum conquestum de derelictione Judæorum. Christus conqueritur de exiguo fructu suæ passionis . . . . . Pag. 488

DISCURSUS XIV.

SITIS QUA CHRISTUS IN CRUCE UREBATUR, DESIDERIUM INDICABAT, QUO MAGIS MAGISQUE EX AMORE ERGA NOS PATI CUPIEBAT.

IDEA SERMONIS. — 1. Examinatur eur Christus potius de sua siti, quam aliis tormentis fuit conquestus. — 2. Christus verbo *sitio* insinuavit desiderium plura patiendi pro salute generis humani. — 3. Christus comparatur cervo sitienti. Ratio cur fuerit Christus potatus acetum. — 4. Quare Christus bibere noluerit vinum myrratum. Biberit autem acetum, vel potius gustatum recusaverit. — 5. Similitudo alludens ad situm Christi. — 6. Acetum Christo propinatum fuit ut eo citius moreretur. 492

DISCURSUS XV

SITIS, QUÆ LICET IN CHRISTO NATURALIS FUERIT. MAXIMUM TAMEN TORMENTUM ERAT, IDEO PRÆCIPUE A SALVATORE NOSTRO MANIFESTATA FUIT, UT ARDENTISSIMUM, QUO TENEBAVIT SALUTIS NOSTRÆ DESIDERIUM NOBIS EXPRIMERET.

IDEA SERMONIS. — 1. Expenditur gravitas tormenti sitis. — 2. Chrisfi sitis ex fatigione provenit. — 3. Sitis Christi mystica fuit et spiritualis salutis nimirum animarum. — 4. Christus sitivit nos et salutem peccatorum. — 5. Continuatio ejusdem materiae 493

DISCURSUS XVI

VARIÆ CIRCA HANC CHRISTI SITIM CONSIDERATIONES INSTITUUNTUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus sitivit ut impleretur Scriptura, quæ prædixerat hanc ipsius sitim. — 2. Varia exempla sitientium V. T. conferuntur cum siti Christi, Sisara. — 3. Omnibus Christi membris cruciatis, tandem etiam lingua cruciata fuit siti ardentissima. — 4. Sitis Christi dirigebatur ad intentissimum desiderium conversionis omnium ad fidem

Dei veri. — 5. Christus nostram hydropsim portans pro nobis sitivit. — 6. Qualiter Christus infirmates nostras in se suscipiens illas curaverit. — 7. Christus nos sitiens a nobis sitiri vicissim desiderat. Et Christianorum ingratis. — 8. Negligentia salutis Christianorum addidit vulnera vulneribus Christi 498

DISCURSUS XVII.

PROMPTITUDO JUDÆORUM EXPENDITUR, QUA CHRISTO SITIM SUAM PER VERBUM, *Sitio*, DECLARANTI, ACETUM FELLE MIXTUM DARE SATAGEBANT: FUIT- QUE HIC FRUCTUS, QUEM VINEA EJUS, ID EST, SYNAGOGA, EI PROTULIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Ille continuo currens ad acetum designat promptitudinem humanæ malitiæ ad offendendum Deum. Taxatur nostra tepiditas et pigritia ad servitum Dei. — 2. Synagoga, vinea Dei electa, amarum Christum propinavit potum. Christus in sua siti atrocius subiit supplicium damnatis. — 3. Quid intelligatur per fel acetum immixtum. — 4. Quinam signatur per spongiam ori Christi admotam. Taxatur Judæorum crudelitas in exhibitione talis potus. — 5. Afferuntur varia mysteria, quare Christus acetum felle mixtum gustatum, noluerit bibere. — 6. Per acetum intelliguntur relabentes in pristina vita 501

DISCURSUS XVIII.

ALIA HUJUS ACETI, FELLIS ET HYSSOPI CONSIDERAN- TUR MORALITATES ET MYSTERIA.

IDEA SERMONIS. — 1. Christo irrisorie forte oblatus fuit ille potus. — 2. Lictores pretiosum vinum pro Christo præparatum epotarunt et ei obtulerunt vinum felle mixtum. — 3. Christus hoc tormento potus aceti et fellis pro peccato primorum parentum satisfecit et passionem suam conclusit. Pulchrum exemplum fratris Minoris. — 4. Acetum adhiberi solebat ad sistendum sanguinem, sicut et sponsa. Spongia illa asservatur Romæ. — 5. Christus in sua predicatione propinavit lac et mel illi e contra ipsi acetum et fel. — 6. Christus suis fidelibus reliquit fel persecutionis et mortificationis. 504

DISCURSUS XIX.

CIRCA SEXTUM VERBUM IN CRUCE A CHRISTO PROLATUM, SCILICET, *Consummatum est*, DISSESTITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Notatur ratio temporis quo Christus dixit: *Consummatum est*. — 2. Quaritur an Christus omnes passiones sustinuerit. Dolores Christi majores fuerunt doloribus omnium Martyrum et unquam ab hominibus toleratorum. — 3. Illud *Consummatum est*, indicabit charitatem Christi ad supremum gradum pervenisse. — 4. Sic peccatum consummata destruxit peccata. — 5. Significavit Christus omnia consummata esse quæ requirebantur ad nostram redemtionem. 507

DISCURSUS XX

ALIA EJUSDEM VERBIS : *Consummatum est, EXAMINANTUR MYSTERIA*

IDEA SERMONIS. — 1. Christus Apostolis prædixerat hanc consummationem. — 2. Christus comparatur Noe et crux Arcæ. — 3. Omnia sacrificia 500 annorum in sacrificio crucis completa fuerunt. — 4. Consummata fuerunt figuræ V. T. — 5. Quænam consummaverit Christus. — 6. Christus insinuavit consummatum esse grave jugum V. L. — 7. Quænam ulterius per hoc verbum consummata intelligentur. — 8. Ex hoc verbo pulchra documenta moralia eruuntur. . . . . Pag. 510

DISCURSUS XXI.

SUPER ULTIMUM VERBUM, SCILICET : *Pater, in manus tuas commendō spiritum meum, RATIOCINATIO INSTITUITUR.*

IDEA SERMONIS. — 1. Christus primum et ultimum verbum a verbo *Pater* exorsus fuit. — 2. Hujus adducitur ratio. — 3. Primum verbum quod a Verbo incarnato fuit prolatum, erat verbum : *Pater*. — 4. Centurio ex clamore Christi conversus agnovit illum esse filium Dei. Affertur ratio magni clamoris Christi. Rationes quare Centurio crediderit Christum esse Filium Dei. — 5. Quare Christus appellaverit Deum nomine Patris. — 6. Continuatur eadem materia. — 7. Doctrina moralis qua instruimus de cura felicis mortis 513

DISCURSUS XXII.

MULTA TANGUNTUR MYSTERIA, OB QUÆ CHRISTUS SPiritum SUUM IN MANUS PATRIS RECOMMENDAVIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Afferuntur aliæ considerationes hujus commendationis spiritus Christi in manus Patris. — 2. Magnum solarium ex hoc verbo capere possunt morientes. — 3. Christus illis verbis declaravit extremam confidentiam erga Deum Patrem. — 5. Per spiritum Patri recommendatum intelligi potest pretium redemptoris humanae. — 6. Christus Patri obtulit gratissimum et perfectissimum sacrificium. — 7. Christus his verbis Patri suo commendavit nos et totam Ecclesiam suam. — 8. Docemur in hac commendatione quid nobis in fine vite sit agendum. — 9. Continuatio ejusdem materiae et documenti. 517

DISCURSUS XXIII.

CIRCAILLAVERBA : *Et inclinato capite, etc. RATIONES, OB QUAS CAPUT MORIENTIS INCLINAVIT, INVESTIGANTUR.*

IDEA SERMONIS. — 1. Variæ rationes adducuntur quare Christus moriens inclinaverit caput. — 2. Christus

inclinavit caput quasi homini datus osculum pacis. — 3. Alii sancti morientes oculos elevant in cœlum. Christus in terram, cuius diversitatis adducitur ratio. — 4. Christus pastor bonus nos quasi oviculam perditam in humeris portans, caput inclinat. — 5. In statera S. Crucis appensa fuerunt nostra peccata et merita passionis Christi. — 6. Applicatur ad propositum sacrificium columbæ. — 7. Christus inclinando caput, annuit morti, ut accederet, alias accedere non audenti. 520

DISCURSUS XXIV

CIRCA EAMDEM CAPITIS CHRISTI MORIENTIS INCLINATIONEM VARIA CONSIDERANTUR MYSTERIA.

IDEA SERMONIS. — 1. Aliæ rationes hujus inclinationis capitum. — 2. Christi mors fuit somnus. — 3. Christus inclinavit caput suum, quia non habebat quo illud reclinaret. — 4. Christus inclinavit caput ex reverentia erga Patrem suum. — 5. Capitis inclinatione Christus exercuit actus humilitatis et obedientiae. — 6. Christus inclinatione capitum Patri agit gratias pro reconciliatione mundi. — 7. Christus inclinavit caput ad nos, ut videat nostras necessitates et audiat preces nostras. Inclinavit caput quasi nos ad se vocans. — 8. Christus inclinavit caput versus suos hostes, offerens illis gratiam et veniam. — 9. Inclinavit caput ut fructum crucis facilius decerpere possimus. — 10. Inclinavit caput versus centrum terra et limbus. — 11. Christus inclinatione capitum valedixit matri. — 12. Salutare monitum. Insigne exemplum 523

DISCURSUS XXV

CIRCAILLAVERBA : *Emisit, tradidit spiritum, MULTA PRÆCLARA DICUNTUR*

IDEA SERMONIS. — 1. Quare anima Christi vocetur spiritus. — 2. Emissione spiritus significatur Christum sua sponte mortuum esse. — 3. Fuit in Christi libera potestate mortem subire. — 4. Probatur ulterius libera illa potestas moriendi in Christo. — 5. Continuatio ejusdem materiae. — 6. Christus excessivum sustinuit dolorem in separatione animæ a corpore suo. — 7. Christus eadem hora mortuus est qua Adam peccavit. — 8. Christus emisit animam suam quasi columbam ferentem olivam reconciliationis . . . 527

TRACTATUS ADDITITIUS

DE INVENTIONE SANCTÆ CRUCIS

DISCURSUS I.

AGITUR DE MODO, QUO SANCTA CRUX INQUISITA ET INVENTA FUIT. NONNULLÆ ETIAM CONSIDERANTUR MORALITATES PRÆCIPUE CIRCA TRES CRUCES.

IDEA SERMONIS. — 1. Lignum Crucis querit B. Helena. Tres crucis invenit. Sanctissimam crucem Domini miraculum manifestat. — 2. Nobis querenda crux Christi : signum inventæ crucis. — 3. Quænam sit crux Christi? crux mali latronis? crux boni? — 4. Non eadem crux similiter omnibus proficit. . . . . Pag. 530

DISCURSUS II.

CUR DEUS SANCTAM CRUCEM TOT ANNIS SUB VENERIS IDCLO ABSCONDITAM ESSE VOLVERIT. UBI SIMUL CRUCIS A PECCATO CARNIS AVERSIO INSINUATUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Crux Veneri totaliter contraria est. A Venere quasi sepelitur. Crucis consideratio remedium efficacissimum contra vitium carnis. Ulysses et Syrenes, pulchra comparatio. — 2. Christus in homine vita dedit iterum crucifigitur. Crux diu abscondita demum adoratur. — 3. Summa inimicitia crucem inter et lubricum vitium. Exemplum datur. — 4. Quid sit ponere idolum Veneris juxta Filium Virginis 532

DISCURSUS III.

EXPLICANTUR ALIQUÆ ANALOGIÆ, QUÆ INTER JOSEPHUM ÆGYPTI SALVATOREM ET CRUCIS INVENTIONEM ET ENCOMIA INTERCEDUNT.

IDEA SERMONIS. — 1. Multæ sunt in Veteri Testamento Christi et crucis ejus figuræ : præcipua vero Joseph. — 2. Joseph damnatur ne sit rex. Mittitur in cisternam unde extrahitur, sicut Christus in sepulchrum unde resurrexit. Crux ipsa similiter resurgere videatur. — 3. Divina providentia omnia disponit. — 4. Duo præter Joseph in vinculis detinebantur quorum unus salvatur. — 5. Joseph pervenit ad gloriam mediante somnio. Eodem modo, crux ad honores. — 6. Joseph a Pharaone valde honoratur et ornatur; idem de cruce ab Helena. — 7. Calix Joseph absconditur in sacco Benjamin : Crux apud Hebreos. — 8. Lignum causa omnis culpæ refugium fit omnium peccatorum. — 9. Crux panem cœlestem nobis communicat. — 10. Lætus moritur qui crucem inventit 535

DISCURSUS IV.

OSTENDITUR CRUCEM, QUÆ OLIM ERAT CRIMINOSORUM SUPPLICIUM, NUNC REGIUM ESSE VEXILLUM ET ARMATURAM.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus exaltatus a terra trahit omnia ad seipsum. — 2. Crux significat principatum. — 3. Matris filiorum Zebedæi fides. — 4. Dominus regnavit a ligno. — 5. Per crucem diabolus vincitur. — 6. Et filius Dei Christus agnoscitur. 538

DISCURSUS V.

DE VARIETATE CRUCIS SPIRITUALIS AGITUR.

IDEA SERMONIS. — 1. Alia crux est corporalis, alia spiritualis. — 2. Crux spiritualis speciosior et pretiosior. — 3. Optima crux peccato resistere. — 4. Item contumelias et opprobria patienter ferre. — 5. Prosequitur eadem materia. — 6. Crux Domini est scapha cœli. — 7. Propter Dei amorem crux sustinenda. — 8. Christus nobis porrigit partem suæ crucis ut nos salvet. — 9. Pauci se ob Christi amorem publice diffamari patientur. — 10. Efficax admonitio . . . 540

DISCURSUS VI

DE CRUCE SUB THESAURI CUJUSDAM SIMILITUDINE HIC AGITUR

IDEA SERMONIS. — 1. Crux fuit thesaurus absconditus in agro. Apud multos hic thesaurus in magna fuit aestimatione. — 2. Crux est clavis quæ paradisum aperit 543

DISCURSUS VII

OSTENDITUR CHRISTUM VELLE UT PROPRIAM QUISQUE CRUCEM, ID EST, EAM QUÆ STATUI ET VOCATIONI SUÆ CONJUNCTA EST, NON VERO UT SUAM PORTET.

IDEA SERMONIS. — 1. Nemo est qui sive sponte sive invite crucem non tollat. — 2. Crux nostra facilis et levis. — 3. Crux amata perducit ad cœlum. — 4. Tollit crucem suam qui seipsum quotidie mortificat. — 5. Crucem alienam portant qui nimium fidunt meritis alienis. — 6. Crux nostra nostris viribus aptatur. — 7. Quisque propriam, non alienum crucem respiciat. 545

DISCURSUS VIII.

CHRISTUS PERILLAVERBA : Qui vult venire post me, abneget, etc. CRUCEM FACILITER PORTANDI MODUM NOS DOGET.

IDEA SERMONIS. — 1. Non coacte crux ferenda. — 2. Qui tollit crucem suam Jesum aspiciat. — 3. Abneget semet ipsum. — 4. Per totam vitam tollat crucem. — 5. Faciat quæcumque Christus jusserit. Multi crucem tollunt sed non Jesum sequuntur. 547

DISCURSUS IX.

CONSIDERANTUR NONNULLA MYSTERIA OB QUÆ CHRISTUS REDEMPTOR NOSTER CRUCEM INTER OMNIA ALIA SUPPLICIA ELEGERIT.

IDEA SERMONIS. — 1. Christus elegit crucem non gaudium. — 2. Elegit mortem crucis ut parati simus